

23^{ος} Διαγωνισμός Μαθητικής Δημιουργίας για τους Πρόσφυγες
«Όσα δεν μπαίνουν στη βαλίτσα»
ΠΗΓΕΣ ΓΙΑ ΕΜΠΝΕΥΣΗ

Ο Bertine Bahige, διευθυντής του Δημοτικού Σχολείου Rawhide στο Wyoming, επανεγκαταστάθηκε σε νεαρή ηλικία στις ΗΠΑ από τη Μοζαμβίκη, όπου είχε διαφύγει ως πρόσφυγας από το Κονγκό © UNHCR/ Cynthia Hunter

Πριν από τη συμμετοχή των μαθητών στο Διαγωνισμό είναι καλό να προηγηθεί μια ενημέρωσή τους από τους εκπαιδευτικούς τους για το θέμα των προσφύγων στην Ελλάδα και τον κόσμο. Η ενημέρωση αυτή μπορεί να συνοδεύεται από κάποιες σύντομες δραστηριότητες μέσα στην τάξη με σκοπό να προετοιμάσουν τους μαθητές και να τους βοηθήσουν να προσεγγίσουν το θέμα βιωματικά, μέσα από ερεθίσματα και εμπειρίες με τις οποίες μπορούν να ταυτιστούν.

Οι εκπαιδευτικοί μπορούν μέσα από τις δραστηριότητες και τη συζήτηση που θα προηγηθεί να προτρέψουν τους μαθητές να εκφράσουν τι είναι γι' αυτούς σπιτι λέγοντας ή/και καταγράφοντας μια μурωδιά, μια εικόνα, ένα άκουσμα, έτσι ώστε να οδηγηθούν στην κατανόηση του σπιτιού πέρα από τους τοίχους που το περιβάλλουν.

Πηγές για έμπνευση για το θέμα «Όσα δεν μπαίνουν στη βαλίτσα»

- Διαβάζουμε πραγματικές ιστορίες για πρόσφυγες που κατάφεραν να διαφύγουν από τη βία και τον πόλεμο και προσπαθούν να ξαναρχίσουν τη ζωή τους και την επαγγελματική τους πορεία από την αρχή
- [Sabri](#), ο μαθητής πρόσφυγας που διδάσκει ελληνικά μέσω Facebook
- [Σύρος ναυαγοσώστης](#) βοηθάει ανθρώπους που κινδυνεύουν στις ελληνικές ακτές
- [Το όνειρο ενός εφήβου](#) από το Κονγκό γίνεται πραγματικότητα μέσα από την ποδοσφαιρική ομάδα της Λέσβου

- [Παπάς από την Ερυθραία](#) αποχωρίζεται την οικογένειά του αλλά όχι την πίστη του
- [Εργαστήριο του MIT](#) μαθαίνει στα παιδιά πρόσφυγες τις χαρές της ψηφιακής σχεδίασης
- [Μια γυναίκα πρόσφυγας](#) σχεδιάζει το μέλλον της
- [Τρεις πρόσφυγες](#) στη Θεσσαλονίκη κάνουν το όνειρό τους πραγματικότητα: τραγουδούν
- [Γυναίκες σεφ](#) πρωταγωνιστούν στο Φεστιβάλ Μαγειρικής Προσφύγων της Αθήνας
- [Ένα όνειρο που έγινε πραγματικότητα](#) - Οι πρώτοι πρόσφυγες συμμετέχουν στους Παραολυμπιακούς Αγώνες
- [Στην Κουζίνα με τους Πρόσφυγες](#). Η Παγκόσμια Ημέρα Προσφύγων φέρνει κοντά Έλληνες και πρόσφυγες σεφ
- [Η ιστορία του Ζουλιέν από το Κονγκό](#): Ιστορίες ενσωμάτωσης από το Ελληνικό Φόρουμ Προσφύγων
- [Η ιστορία του Χαλίλ από το Αφγανιστάν](#): Ιστορίες ενσωμάτωσης από το Ελληνικό Φόρουμ Προσφύγων
- [Η ελπίδα της Ζάχρα](#): Ιστορίες ενσωμάτωσης από το Ελληνικό Φόρουμ Προσφύγων
- [Η Yusra Mardini](#), κολυμβήτρια από τη Συρία, νέα Πρέσβειρα Καλής Θέλησης της Υ.Α.

Δείτε περισσότερες ιστορίες [εδώ](#).

➤ **Διαβάζουμε ένα λογοτεχνικό βιβλίο πάνω στο θέμα. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΑ:**

- Η Λούμπνα και το Βότσαλο, Ουέντι Μεντούρ, Καλειδοσκόπιο
- Η μαύρη πεταλούδα, Έρη Ρίτσου, Κέδρος
- Η Ορτανσία φυλάει τα μουσικά, Χριστίνα Φραγκεσκάκη, Κέδρος
- Η χώρα με τους παράξενους ανθρώπους, Νικόλας Ανδρικόπουλος, Καλέντης
- Κι οι ιστορίες μεταναστεύουν, Βαγγέλης Ηλιόπουλος, Πατάκης
- Μελάκ μόνος, Αργυρώ Πιπίνη, Καλειδοσκόπιο
- Μια νέα πατρίδα έξω από το παράθυρό μου, Θεωρής Καλλιφατίδης, Γαβριηλίδης
- Μικρές Οδύσσειες Παιδιών, Βικτώρια Μπαντή, Παιδική Νομική Βιβλιοθήκη
- Μονόλογοι από το Αιγαίο, Πανελλήνιο Δίκτυο για το Θέατρο στην Εκπαίδευση-Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες ([εδώ](#) σε ηλεκτρονική μορφή)
- Πεταλούδα, Yusra Mardini, Μεταίχμιο
- Ο βάτραχος και ο ξένος, Μάξ Βέλθους, Πατάκης
- Ο Λαχαπού από τη ζούγκλα της χώρας Καμαμπού, Εύα Κασιάρου, Κόκκινη Κλωστή Δεμένη
- Ο Ναβίντ δεν ήρθε για διακοπές, Πάνος Χριστοδούλου, Κέδρος
- Πρίγκιπας σημαίνει Αμίρ, Άννα Κοντολέων, Πατάκης
- Πώς φτάσαμε ως εδώ;, Αριάδνη Μοσχονά, Κέδρος
- Σκληρό καρύδι, Ελένη Σβορώνου, Καλειδοσκόπιο ([εδώ](#) σε ηλεκτρονική μορφή)
- Τι θα πάρω μαζί μου φεύγοντας, Ν. Κάντζου- Φ. Νικολούδη, Μουσείο Σχολικής Ζωής και Εκπαίδευσης
- Το αγόρι με τη βαλίτσα, Μάικ Κενι, Πατάκης
- Το βατραχέλι, Γιώργος Τυρίκος-Εργάς -Κατερίνα Ευσταθίου-Σελάχα, Πατάκης
- Το κουτί του Σιλάν, Άλκηστη Χαλικιά, Ίκαρος
- Το κροκοδειλάκι που έγινε λιβάδι, Χρήστος Μπουλώτης, Καλειδοσκόπιο
- Το παιδί από τη θάλασσα, Λότη Πέτροβιτς- Ανδρουτσοπούλου, Πατάκης
- Το ταξίδι της Χαλιμά, διατίθεται ηλεκτρονικά σε πολλές γλώσσες (και αραβικά) στο <http://thejourneyofhalima.com/>
- Το ταξίδι του Φερεϋντούν, Γρηγόρης Χαλιακόπουλος, Καλειδοσκόπιο
- Φτερό στον άνεμο, Μαξίν Τροτιέ, Α. Α. Λιβάνης
- Φτου ξελύπη, Μαριέττα Κόντου, Μεταίχμιο – Διατίθεται και στα αραβικά.

- Χάρης και Φάρις, Γιώτα Αλεξάνδρου, Βιβλιόφωνο

➤ **Βλέπουμε σχετικά βίντεο**

- [Το σχολείο ανοίγει νέους ορίζοντες για μια οικογένεια προσφύγων στην Ελλάδα](#)
- [Μία μέρα με τον Bertine](#), διευθυντή σχολείου στο Wyoming
- [Φεστιβάλ Στην Κουζίνα με τους Πρόσφυγες](#)
- [Μια πόλη καταφύγιο για οικογένειες προσφύγων](#)
- [Η Φιλαρμονική Ορχήστρα από Σύρους πρόσφυγες που μαγεύει την Ευρώπη](#)
- [Η Yusra Mardini, μια νεαρή πρόσφυγας, βρίσκει ασφάλεια στο νέο της σπίτι](#)
- [Η εργασία αναπτερώνει τις ελπίδες ενός πρόσφυγα στην Κρήτη](#)
- [Διάσημη σεφ στη Συρία...πρόσφυγας στο Βερολίνο](#)
- [Από την Τεχεράνη στην Αθήνα: Μια πρόσφυγας μαγειρεύει για τους αστέγους](#)

Περισσότερα βίντεο με ιστορίες προσφύγων και τη δράση της Ύ.Α εδώ:

www.youtube.com/unhcrgreece

➤ **Αντλούμε έμπνευση από σχετικά αφιερώματα**

- [Γνωστοί πρόσφυγες στην ιστορία](#), ένα αφιέρωμα του γραφείου Κεντρικής Ευρώπης της Ύπατης Αρμοστείας
- Πρόγραμμα [Traces](#), σχετικά με τη συμβολή των εκτοπισμένων καλλιτεχνών στις τέχνες και τον πολιτισμό στο Ηνωμένο Βασίλειο
- [The most important thing](#) (Φωτογραφικό αφιέρωμα από την Ύ.Α. για το τι κουβαλούν μαζί τους οι πρόσφυγες όταν ξεριζώνονται)
- [Famous refugees](#): από τον Einstein έως τον Superman, ένα αφιέρωμα της οργάνωσης International Rescue Committee

➤ **Συμβουλευόμαστε σχετικές ιστοσελίδες:**

- [Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής](#)
- [Συνήγορος του Πολίτη – Κύκλος Δικαιωμάτων του Παιδιού](#)
- Υπηρεσία Ασύλου: Δικαιώματα και υποχρεώσεις [αιτούντων άσυλο](#) και [προσφύγων](#)
- [Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες στην Ελλάδα](#)
- [Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες στον κόσμο](#)
- Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, [Προσφυγικό και Εκπαίδευση](#)
- [Μονόλογοι από το Αιγαίο](#): Προσωπικές μαρτυρίες ασυνόδευτων παιδιών στην Ελλάδα
- [Στατιστικά στοιχεία](#) και εκθέσεις για τις αφίξεις στην Ελλάδα (στα αγγλικά)
- [#WithRefugees](#) - Παγκόσμια εκστρατεία αλληλεγγύης με τους πρόσφυγες
- [ESTIA: Πρόγραμμα Στήριξης Έκτακτης Ανάγκης για την Ένταξη και τη Στέγαση](#)

Εκπαιδευτικές δραστηριότητες για τα ανθρώπινα δικαιώματα, την αποδοχή και τους πρόσφυγες

- Υλοποιούμε τη σχετική δραστηριότητα για τη συνεισφορά των προσφύγων στις κοινωνίες τους από το εγχειρίδιο [Seeking Safety](#) της Διεθνούς Αμνηστίας

- Βλέπουμε το βίντεο «[Ειρήνη](#)» και υλοποιούμε τις [προτεινόμενες](#) εκπαιδευτικές δραστηριότητες (Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση)
- Υλοποιούμε κάποια προτεινόμενη δραστηριότητα ή/και διαβάζουμε κάποιο σχετικό παραμύθι από το αντιρατσιστικό υλικό του Προγράμματος «[Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά](#)» - ΚΕΔΑ Πανεπιστημίου Αθηνών
- Διαβάζουμε το βιβλίο «[Σκληρό Καρύδι](#)» της Ελένης Σβορώνου και υλοποιούμε όποιες από τις εκπαιδευτικές δραστηριότητες μας ενδιαφέρουν περισσότερο
- Παίζουμε το on-line παιχνίδι «[Ο Ναβίντ δεν ήρθε για διακοπές](#)»
- Υλοποιούμε κάποια σχετική με το θέμα δραστηριότητα από τα παρακάτω εγχειρίδια:
  - [Δραστηριότητες βιωματικής μάθησης στα ανθρώπινα δικαιώματα και τα δικαιώματα των προσφύγων](#)
  - [Μικρή Πυξίδα, Compasito](#), Εγχειρίδιο Εκπαίδευσης στα Ανθρώπινα Δικαιώματα για Παιδιά
  - [Compass](#), Ένα Εγχειρίδιο Εκπαίδευσης στα Ανθρώπινα Δικαιώματα για νέους/νέες
  - [Νοιάζομαι και Δρω](#), Εκπαιδευτικό υλικό, Δεσμός Μη Κερδοσκοπικό Σωματείο και Ίδρυμα Λαμπράκη
- Παίζουμε το παιχνίδι προσομοίωσης «[Περάσματα](#)» ολόκληρο ή κάποιες από τις ενότητες του που μας ενδιαφέρουν
- Υλοποιούμε κάποια δραστηριότητα από το εγχειρίδιο «[Δεν είναι μόνο αριθμοί](#)» που μας ενδιαφέρει περισσότερο
- Επισκεπτόμαστε την ιστοσελίδα του διαδραστικού προγράμματος [Face Forward...into my home](#), ένα πρόγραμμα το οποίο σχεδιάστηκε και υλοποιήθηκε από το Εθνικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης σε συνεργασία με την Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες και με τη χρηματοδότηση της Ε.Ε. στο πλαίσιο του προγράμματος ESTIA, και διαβάζουμε τις ιστορίες προσφύγων που διαμένουν στην Αθήνα και μιλούν για τη ζωή τους στην πόλη.

Για περισσότερο χρήσιμο υλικό και άλλων φορέων επισκεφτείτε τη σελίδα του εκπαιδευτικού προγράμματος "Κι αν ήσουν εσύ;" της Υ.Α. και του Πανελληνίου Δικτύου για το Θέατρο στην Εκπαίδευση www.humanrights.theatroedu.gr

Πρακτικές οδηγίες για τις κατηγορίες του Διαγωνισμού

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΑΦΙΣΑΣ - ΚΟΛΑΖ

<http://www.grel.gr/gr/poster/>

<http://teigraphics.com/wp-content/uploads/2008/12/afisa.pdf>

<http://ebooks.edu.gr/modules/ebook/show.php/DSGYM-C115/540/3553,14582/>

[Τεχνικές στην Εικαστική Αγωγή- Κολάζ με μεικτά υλικά](#)

[Τεχνικές στην Εικαστική Αγωγή – Υβριδικό Κολάζ](#)

Για περισσότερες ιδέες παρατίθενται **ενδεικτικά** κάποιες αφίσες με κοινωνικό μήνυμα:

- [Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες](#)
- [Παγκόσμια Ημέρα Δικαιωμάτων του Παιδιού](#)- Συνήγορος του Παιδιού
- [Διεθνής Αμνηστία](#)
- [UNICEF](#)

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗ ΓΡΑΦΗ

Δημιουργική Γραφή, Οδηγίες Πλεύσεως, Παιδαγωγικό Ινστιτούτο

http://dide-anatol.att.sch.gr/perival/FAKELOS_LOGOTEXNIA/DimiourgikiGرافي-OdigiesPlefseos.pdf